

‘As God aan ons kaant staait, wei zel ons den wat doun’

De Heilige Schrift ‘in je moerstoaal’

De Nederlandse bijbelvertalingen zetten Gods Woord af bij uw tuinhekje, de in streektaal vertaalde bijbels brengen de boodschap tot de achterdeur. Deze vergelijking verklaart de groeiende populariteit van de Bijbel in streektalen.

Gerrit Strijbis

Beïnvloed door bijvoorbeeld tv-beelden van de rally Parijs-Dakar zien velen woestijnen als eindeloze zandvlaktes. De theologische betekenis gaat verder. De woestijn symboliseert de mens in zijn verhouding tot God. “Dor, onvruchtbaar en troosteloos wordt het als God ver weg lijkt. Het Drentse woord ‘onlaand’ omschrijft deze geestelijke betekenis beter dan het Nederlandse woord ‘woestijn’,” stelt Jennie Lambers, emeritus-predikant en betrokken bij de vertaling van de Bijbel van het Nederlands naar het Drents.

Raakt dieper

Bovenstaand voorbeeld duidt aan dat bijbelteksten in streektalen dieper kunnen doordringen. De initiatieven van vertaalgroepen in diverse regio's onder-

‘Ik twijfel over de toekomstkansen van bijbels in streektalen’

strepen dit. De negen geheel of gedeeltelijk vertaalde uitgaven vinden we in Groningen, Friesland, Drenthe, Stellingwerf, Urk, Bunschoten/Spakenburg, Twente, de Achterhoek, Zeeland en Limburg.

Anne van der Meiden vertaalde de Bijbel in het Twents. Hij vindt het goed verklaarbaar dat in streektaal vertaalde bijbels de lezers dieper raken. Zo zijn de Oudsaksische talen duizend jaar oud en is het Nederlands pas vierhonderd jaar geleden – en ook nog op een kunstmatige manier - tot stand gekomen. Dat zien we terug in de woordenschat.

Van der Meiden: “Het Twents is niet alleen dieper geworteld in de beleving, maar bevat ook aanmerkelijk meer woorden dan het Nederlands.” Hij maakt de vergelijking dat het Neder-

Het zoeken naar de juiste Drentse woorden is lastig omdat de provincie van oudsher geen geloofstaal kent. *Beeld: SXC*

lands de bijbelse woorden tot in de straat afzet terwijl de streektalen deze tot bij de achterdeur van de bewoners brengen. De populariteit van de streektalen wordt nog vergroot doordat ze de lezers het gevoel geven van gemoedelijkheid en nostalgie.

Waarom bestaat in de Bible Belt geen vertaling in dialect?

Deze trend is tegenstrijdig met het dalend aantal mensen dat dialect spreekt. Volgens dialectoloog Harrie Scholtmeijer communiceert tegenwoordig nog maar veertig procent van de Nederlanders in een streektaal. In de Randstad ontbreekt een bijbel in streektaal in het geheel. Dat hangt volgens de dialectoloog samen met het feit dat stadsdialecten relatief jong zijn. “De ontwikkeling van stadsdialecten kwam pas op gang in de vorige eeuw, toen mensen van het platteland naar de steden trokken. Daarnaast schurken deze dialecten erg dicht tegen het Nederlands aan en hebben ze daardoor een lage status.” Hij constateert tevens dat bijbels in streektalen in de Bible Belt afwezig zijn. Zo bestaat er bijvoorbeeld geen Veluwe bijbelvertaling. Scholtmeijer: “Veel

Aan de slag

Verwerkingsvragen

1. Wat sprak u in dit artikel aan? Wat was bekend, wat was nieuw?
2. Sommige mensen vinden dat Gods Woord dichterbij komt in dialect, anderen vinden het juist oneerbiedig. Wat is uw mening? Vindt u het bijbelvertaalwerk in de spreektaal belangrijk?
3. Wat is volgens u de geestelijke betekenis van de woorden woestijn en hof?
4. En wat betekenen voor u heel concreet in uw dagelijks leven de woorden uit Romeinen 8:31: ‘As God aan ons kaant staait, wei zel ons den wat doun’?